

אנשים

הואה בלתי מצונזרת

רגע של דומייה עמד בחלל האינדוסטריאלי הרמטי-גני לכדורגל לפני משחק גמר הגביע בין קבוצת מכבי חיפה תל-אביב, שעה שנשיא המדינה, יצחק בן-צבי, עלה ל-מיגרש ולחץ את ידי השחקנים. החיפאים נדהמו לשאלתו של הנשיא, שנכח גם בשנה שעברה במישחק הגמר: "כמה שחקנים באתם לשחק מחיפה?" הציל את המצב סגן יושב-ראש ההתאחדות לספורט, **כריס, שוינק** אל הנשיא ומיהר להסביר לו: "כדורגל משוחקים אחד עשר שחקנים, אדוני הנשיא!". מדבר בני ליחיתו של ראש ממשלת שבדיה, **טאגה ארדנ** דר, שביקר השבוע בישראל, מסתבר, שראש ממשלתם פופולארי בארצו יותר מאשר **דויד בן-גוריון** בישראל. כאשר נוכחו שני ראשי הממשלות ונשותיהם בקבלת ה-פנים שערך שגריר שבדיה האריסטוקרטי, **הוגו דה-טאבא**, בחוליתו הרמטי-גנית, סיפר אחד מהם **לפולה בן-גוריון**: "כשבד-

בפינה. אחד הפועלים אף השליך בכאמץ רב הצ'יבלוק לעבר הקו הכחול של הר משורה. שוטר הרים את הכיף האפור, השליכו בהתאמצות זרה, לכיוון הפועלים. האבנים פגעו בשוטרים ובמכוניות הביט שנתקעו בתוך שטחיהם הפקר. נהג מכונית פרי טיה אפורה, שעצר את מכוניתו כדי לא לדרוס שוטר ופועל שנאבקו באמצע הכביש, יצא ממכוניתו וכרע מאחוריה על הכביש. נהג אוטובוס הוציא את ראשו מן החלון, צעק לעבר השוטרים והפועלים, כשהאיר-טיבוס מתקדם בזחילה: "תנו לעבור! תנו לעבור!"

תוך פחות מדקותיה פונה הכביש. בעל המכונית האפורה נחפז לא מאחורי ההגה, הסתלק במהירות. האוטובוס יצא אף הוא משטח הקרב. על הכביש נשארו שתי כרי זותיהם, גל אלבני, וכובע מעון של שוטר.

"טפו!" צעקה הבחורה

הפועלים נסוגו מן המדרכה, אל ה-מיגרש הריק. אך השוטרים לא הניחו להם. הם יישרו את שורותיהם, פתחו בי הסתערות מחודשת. פה ושם התנהלו קרבות מצו קצרים ואלימים, אך רוב הפועלים נפרצו בבהלה מפני השוטרים. מדי פעם נגרו משהו אל מכונית-משטרה, כשהוא בועט, מיילל או מתחנן. פועל שמדד בפינה ביקש מהשוטרים שיניחו לו. "החבר שלי בצד השני ואני רוצה שיראה אותי כאן!" השוטרים ציח עליו להסתלק. "קודם תשי מע מה שיש לי לומר לך!" התעקש הבחור. השוטר דחף אותו בחוסר סבלנות. "אל תיגע בי!" זעק הבחור. שוטר שני דחף אותו הלאה. "אל תיגע בי, אמרתי לך!" חזר הבחור.

קצין נטלו בצוורונו מאחור וניסה להשי-ליכו הלאה. אך הבחור המשיך לעמוד על דרישתו: "אל תדחוף אותי! שמע מה שאני רוצה לומר לך!" למשטרה לא היה הסב לנוח לשמוע. שני שוטרים נטלו את הבחור בגלגול ובכחפה, החלו גוררים אותו למכונית המעצר. הבחור התפתל בידיהם. שוטר שלישי הנחית עליו את אלתו. הבחור עיזת את פניו בכאבו: "אתם מתנקמים אותי!" השוטרים העבירו אותו מעל לגדר, גררו אותו לצד השני של הכביש.

עשרות הפועלים שעמדו מן הצד החלו מקללים את המשטרה. "אפילו איכמן לא עשה ככה!" קרא אחד מהם. שתי בחורות ניגשו לסמל נכון, שנשא מכשיר-אלחוט: "באתם נגדנו עם סוסים ומקלות? הטיחה אחת מהן בפניו, "למה לא הבאתם טאני קימ? טפו!"

הוסיפה חברתה: "אתם חיים מהכסף של-נו, ועכשיו אתם מכים אותנו! תחבישו!"

כדי נשיקת-מוות

פתע נראה צעיר בחולצה צהובה חוצה את הכביש בהדרה, כששני שוטר רים דולקים אחריו. הבחור נכנס לחצר של אחד המפעלים, ושם השיגוהו שני רודפיו. אחד מהם הנחית מכת-אגרוף בפניו; השני היכה בו באלתו. מה עשה? יחד עם כמה מחבריו התנפל על שוטר שהוביל בחור למעצר. העצור אמנם נמלט, אך השוטרים רדפו אחרי הבחור שעזר לו להימלט, כילו בו עתה את חמתם.

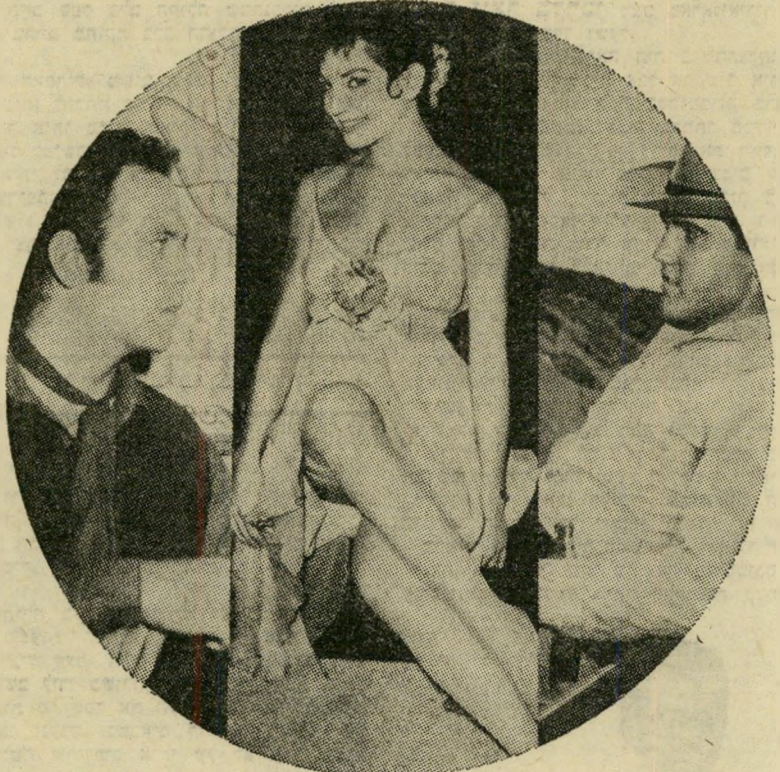
תוך חצי שעה נאספו 23 עצורים. חמישה שוטרים ושלושה עצורים נשלחו לטיפול. עשרות פועלים אחרים נפצעו והסתלקו. כרי עזית רחית ריח השוקולד המתקוק, נראתה כשהקטל טרי, כששוטרים רכובים עוזרים לחליות רגליות לפור כל התקף לות. מעל גג בית-הרושת נאקו הצטופו פועלי המפעל לחזות מרחוק בתוצאות ה-שביתה, שהם עצמם היו יזומיה הראשונים. למחרת, בהודעה רשמית, מסרה המשטרה כי העצורים הנם מפעלי מקי, טענה שה-עצורים עצמם הכחישו מיד לאחר שהש-תחררו בעברית.

העצורים המשוחררים ציינו כי שלושה מי-ביניהם הנם בעלי כרטיס-חבר של מפא"י, ואף חבר חרות אחד נמנה עליהם. אחד מהם, זקן שעלה לא מזמן ארצה, הצהיר ברגע מעצרו: "יצאתי מבית החרושת והלכתי לאוטובוס מספר 40. בא אלי שוטר וצעק עלי, שאלתי אותו אם הוא מדבר אידיש, כי אני מדבר עברית. הוא צעק עלי, אידיש! וזדווח: ועצר אותי!" כאשר שכך הקרב, והפועלים חזרו ה-ביתה עם פציעים ורשמיים, קשה היה לק-בוע היה היגה השביתה הגדולה, אבל דבר אחד היה ברור: המאבק על תוספת-היוקר לא מת במיתת-הנשיקה שאימה עליו, אילו-עברה השביתה בשקט.

יוסף תמיר, שעה שאחד מחברי מרכז המפלגה התקוף את שיטת הכיבודים הנהוגה בחיים הפוליטיים. טען אותו חבר מרכז: "מה הטעם, למשל, לשלוח זר פרחים לכל אירוע פוליטי, כאשר ברור לגמרי שפרחים נובלים כבר למחרת היום?" "דוקא לכן!" הבהיר לו תמיר בקריאת-ביניים.

פיוסם פשושים

בעת שהותו האחרונה בגרמניה המזרחית, סיפר **אנאסטאס מיקויאן**, סגן ראש ממשלת ברית-המועצות, כמה בדיחות ה-מעידות על הרוח החודשה הנושבת במול-דתו — ועל התפתחות הנוכח הארמני בדור האחרון. המדובר בתכנית שאלות ו-תשובות, כביכול, בתחנת-השידור של ירי-באן, בירת ארמניה הסובייטית. שאלה: "אני חבר-מפלגה נאמן. מאז הבעיות האידיאלור-גיות שהתעוררו בין ברית-המועצות וסין העממית, איני יודע אם לשתות תה רוסי

זיוה רודן בין פרסני ורוברטס
טוב שם חמש טוב

או תה סיני. מה עלי לשתות, כדי להיות ב-סדר מבחינה רעיונית?" תשובה: "שתה קפה." שאלה: "האם יכולים פיששים לחולל מהפכות?" תשובה: "כן, כי בעורקיהם זורם דם האיכרים והפועלים." שאלה: "האם תהייה עוד מלחמות כאשר יהיה כל ה-עולם סוציאליסטי?" תשובה: "לא. אבל מא-בקר-השלום במחנה הסוציאליסטי עשויים לקבל ממדים כאלה, שלא תישאר אבן על גבי אבן." שאלה: "האם יתכן בניין הסוצי-אליזם בארץ בעלת תעשייה מפותחת?" תשובה: "כן. אבל חבל על התעשייה המפוי-תחת." שאלה: "העתונים מודיעים כל הזמן כי אמריקה צועדת בצעדי ענק לקראת ה-אבדון. אם כן, מדוע רוצה החבר כרושצ'וב

יה מיחסים לראש הממשלה הכל: רוחה כלכלית, תעסוקה מלאה ואפילו מזג אחר יפה. האימרה הנפוצה ביום נאה, היא: בואו נכתוב מכתב תודה לראש הממשלה על השמש הזורחת!" . . . זכרונות אקדמי-איים העלה השבוע הנשיא החדיש של האוני-ברסיטה העברית בירושלים, **אליהו אי-לר**, מיד לאחר בחירתו. הוא גילה שאך לפני זמן קצר סיים מורהו, פרופסור **יעקב טלמון**, את בדיקת עבודת הדוקטוראט שלו. "על בעיות דרכי התחבורה במזרח התיכון במאה ה-19", איתה התחיל לפני כ-21 שנה. העיר הנשיא בבדיחות דעת: "מזל שהוא סיים את הבדיקה לפני בחירתו, עוד היו טוענים שזו פרוסקציה!" . . . למקום נכבד זכה השבוע שר הפנים הישראלי, **משה חיים שפירא**, בעתונות ארצות-הברית. בעל הטור הפופולארי, **ולטר ווינצ'י**, הזכיר אותו במדורו בנוסח זה: "בין האורחים החשובים שביקרו לאחרונה באחד ממועדוני-ההילה הפופולאריים, היה השר הדתי משה שפירא, שנהנה במיוחד מהופעות העירום של רקדניות, שעל הפנף-תן אוסר משרד הפנים!" . . . בהקשר אחד הועלתה ישראל בארצות-הברית, בשעת קב-לת פנים ניו-יורקית לטייס החלל האמריקאי, קולונל **ג'ון גלן**, כאשר יושב-ראש מועצת-הרבנים בניו-יורק, הרב **ישראל מופשזר-ביין**, התפלל לשלום הטייס. כתום התפילה ניגש גלן לרב, הודה לו על התפילה והת-תדה בפניו: "לעוד מקום אחד הייתי רוצה להגיע — למדינת ישראל!" . . . הסבר מת-איים מצא השבוע מזכיר המפלגה הליברלית ויושב ראש סיעתה בעיריית תל-אביב,

להשיג את האמריקאים עד שנת 1970?" תשובה: "לצערנו נגמר זמן השידור. . . חוש הומור שונה, גילה השבוע שגריר ברית-המועצות בישראל, **מיכאיל כור**, באות המסיבות הדיפלומטיות. כאשר הציע, ברוב אבירותו, לאחת האורחות הישראליות ללמוד רוסית בהדרכתו, סירבה הישראלית בנימוס: "ברצון, אילמלא חשתי כהן? — מי זה?" . . . ממשחק הגמר על עיניו הכהולות, ושאל בתמיחה: "אתרונצ'יק כהן? — מי זה?" . . . ממשחק הגמר על גביע המדינה, שנשתיים בתיקו מאופס, הרי ויח רק כתב הספורט החיפאי, **עמום כרי מלי**. כאשר ראיין הכתב את מאמנה הסקור-טי של מכבי חיפה, **אלכס פורבס**, היה המאמן כה בטוח בנצחונה של קבוצתו, עד שהצהיר לכתב: "אחרי המישחק אני לא נותן שום ראיון אם אתה לא מביא אתך בקבוק ויסקי לקבוצה." כרמלי הכין את הויסקי, אך הוא פתח אותו בביתו, לאחר שבראיין, שלאחר התחרות, הסכים פורבס לדבר אתו מבלי להזכיר כלל את התנאי המוקדם. . . . לאחר שהשתתף אישית בקרב נוקיבי, שכב השוף תחת הפני-זת הסורים והקליט את תכניתו על הפעולה בתוך הכינרת, וכה כתב גלי צה"ל, **אכרי הם מרון**, למקלחת ציננים ארסית מפיו של מנהל התחנה, **בנו צור**. לנוכח השב-חיים שהעריפו מאזינים רבים על תכניתו, נדהם מרון לשמוע מפי צור: "לא היה מס-פיק ריח של קרב בתכנית!" מרון, שסיכן את חייו בהקלטתו, יצא בועם מחדרו של המנהל, פרץ בבכי, נרגע רק לאחר שיחה ממושכת עם כתב אחר של התחנה, **דני ארקין**.

מטאטא הזכרונות

הפתעות נעימות נכונו לכל החווים בהצי-גה הסגורה של הסרט עץ או פלסטיין, המורכב מיומני כרמל ישנים של **נתן אכסלרוד**. בעיקבות אחד הקטעים בסרט, נזכרו אחדים מהנוכחים במכות אותן ספגו בנעוריהם. **אורי זוהר** גילה כיצד נגמל מן המכות: "אחרי שאבי היכה אותי, סגרתי איתו בחדר האמבטיה לכמה שעות. מאז עבר לו החשק להרביץ בי." **חנה מרון** ספגה מכות מאמה, לאחרונה, כאשר היתה בת 17. היה זה כאשר התנגדה להצגת הבימה ללא רשות. כשמצאה אותה האם ב-אולם, סטרה לה לעיני כל הנוכחים. "נעלב" תי גורא", סיפרה חנה-לה, "וסירבתי לחזור הביתה. אמי כל כך נבהלה עד שהפסיקה מאז להכות אותי." האחרון להיגמל היה **דן בן אמוץ**. לדבריו, ספג מכות עוד לפני חודש ימים, היה זה כאשר אמו שיח-דה את מעשי שובבותו, נתקפה חימה ל-מפרע, והרביצה לו במטאטא. . . . הפתעה אישית היתה באותה הצגה לחנה-לה מרון, שזיהתה את עצמה באחד היוםנים כילה בת 12, השרה את השלאגר על הימים ההם: "מוכר שרוכי העללים" . . . ישראלית לשעבר, קריינית הרדיו **מרים תמיר**, ירדה רשמית מהארץ, שניהת ברכונה את מעמדה בארצות-הברית מסטודנטית למהגרת. הפכה לזמרת במועדוני-הילה, בהם היא מלחה את עצמה בגיטרה. . . . במישאל, ש-ערך שבועון קולנוע אמריקאי פופולארי, התברר, ששני החוקים המבוקשים ביותר בהוליווד, **אלכס פרסלי** ו**פארנדי ריי ברטס**, מתחרים שניהם על הסדיה של השחקנית הישראלית, **זיוה שפיר-רודן**. לפי אותו שבועון מבלה זיוה עם שני הבחורים במקביל, אינה מסרבת להזמנות של שמות כסופים יותר, כגון השחקן **קרי גרנט**, או, בזמנו, **עלי האן** המנית.

פסוקי השבוע

- **מזכיר תא הסטודנטים של חרות, עקיבא נוף**, על חוק לשון הרע: "מה שדרוש הוא לא החזרת החוק לממשלה — אלא החזרת הממשלה לחוק!"
- **מנהל מחלקת ההתיישבות בסוכנות היהודית, רענן וויץ**: "אם יעניקו לחקלאים את התוספת של הדוקטורים — תירפא החקלאות."
- **שופט עליון דר' משה זילברג**: "כיום אין כבר איש רוח — המדע הרג את איש הרוח."
- **איש "קווי-ישראל", מיכאל אוהד**, על המחזה המקורי: "פעם היו כותבים כולם בנוסח בערבות הנגב; חברה! אנחנו מוקפים! היום כותבים כולם בנוסח; חברה! אנחנו בוגדים!"